

Datum 14 januari 2021

Onderwerp

Rijksmiddelen voor invoering en uitvoering nieuwe Wet inburgering

Wij willen

Het Rijksbudget dat beschikbaar komt voor de in- en uitvoering van de nieuwe Wet inburgering voor dat doel gebruiken

Wij besluiten

1. Van het ontvangen Rijksbudget à € 110.811 voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering € 35.000 beschikbaar te stellen om voorbereidende werkzaamheden in 2021 uit te kunnen voeren en dit mee te nemen in de resultaatbestemming in de jaarrekening 2020.
2. Het restant van deze middelen, zijnde € 75.811, vrij te laten vallen in het rekeningresultaat over 2020.
3. Het ontvangen Rijksbudget ter dekking van de structurele uitvoeringskosten in 2021 ter beschikking te stellen aan de SWO via de GemRap 2021.
4. Het tekort dat in de lopende begroting 2021 ontstaat wordt meegenomen in de taakstelling op het sociaal domein en zij wordt in de GemRap 2021 verhoogd met €75.000.
5. Overige nog te ontvangen middelen in het kader van de uitvoering van de Wet inburgering worden, zodra deze bekend zijn, meegenomen binnen de integrale afweging in de programmabegroting 2022.

Want

1. *We maken voorbereidingskosten om de Wet inburgering per 1 januari 2022 uit te kunnen voeren*
Via de meicirculaire 2020 hebben alle gemeenten incidenteel een bedrag ontvangen voor de dekking van de implementatiekosten in 2020 en 2021. Hoogeveen heeft hiervoor € 110.811 ontvangen. De implementatiekosten worden geraamd op ongeveer € 35.000. Het gaat hier met name voor onze bijdrage in de kosten voor de aanbesteding (via de Arbeidsmarktregio Drenthe), de inhuur van externe expertise tijdens de aanbestedingsprocedure en onze ambtelijke inzet.
2. *De restantmiddelen à € 75.811 nemen we op als rekeningresultaat 2020*
Aangezien we verwachten dat we van de totale middelen € 35.000 aan kosten hebben kan het restant vrijvallen in het rekeningresultaat 2020.
3. *Met de invoering van de nieuwe Wet inburgering krijgt de gemeente er extra taken bij*
Door de invoering van de Wet inburgering krijgt de gemeente (SWO) er extra taken bij. Gemeenten krijgen namelijk de regie op de inburgering, waar dit nu nog

een verantwoordelijkheid is van de inburgeraar zelf. In de praktijk betekent dit dat er extra inzet van personeel nodig is voor:

- Het voeren van intakegesprekken (de zogenoemde brede intake)
- Het opstellen van het Persoonlijk Integratie en Participatieplan (PIP). Dit persoonlijk trajectplan omvat alle afspraken die met de inburgeraar gemaakt worden op het gebied van inburgering en participatie door de inburgeraar en de benodigde ondersteuning vanuit de gemeente.
- Het voeren van voortgangsgesprekken.
- Het regelen van het financieel ontzorgen. De eerste zes maanden van huisvesting van statushouders worden statushouders financieel ontzorgd. Dit betekent onder andere het doorbetalen van de vaste lasten vanuit de uitkering en het aanleren van vaardigheden om na zes maanden dit zelf te kunnen.
- En overige inzet van personeel op zaken zoals inkoop en beleidsondersteuning.

Bij de meicirculaire is rekening gehouden met een Rijksbijdrage van een oplopend structureel bedrag van:

2020	2021	2022	2023	2024
€ 110.811	€ 74.699	€ 165.954	€ 182.570	€ 182.570

De meicirculaire ging echter uit van de invoering van de nieuwe wet per 1 juli 2021. In november 2020 is bekend geworden dat de invoeringsdatum wordt verschoven naar 1 januari 2022. De financiële consequenties van dit besluit op de beschikbaar gestelde bedragen in de meicirculaire worden momenteel door het ministerie onderzocht en zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

Echter is door de SWO voorgesorteerd op de uitbreiding van taken door tijdelijke inhuur structureel intern op te nemen. De rijksbijdrage is hiervoor als dekking voorzien. In oktober 2020, dus voordat bekend werd dat de invoering van de wet werd uitgesteld, is vanuit D&A het volgende gedaan:

Er is besloten om creatief en transparant te werk te gaan door de (groeierende) inzet die we al doen voor statushouders te combineren met de nieuwe taak. Het ligt immers in elkaars verlengde. Bovendien is het transparant, omdat we de inzet financieren uit de middelen die we er voor krijgen.

Daarmee kon de vacatureruimte die er was binnen D&A en die de afgelopen tijd als financieringsmiddel werd ingezet, mede op instigatie van control, vrijgespeeld en ingeleverd worden voor de taakstelling SWO voor 2021 e.v.. Dat laatste is gebeurd. Maar voor dat eerste is er dus een kink in de kabel, omdat bleek dat het beschikbaar stellen van de middelen per abuis nog niet was geregeld.

Kortom:

- De werkzaamheden werden eerst betaald vanuit bestaande vacatureruimte binnen D&A
- De vacatureruimte werd ingeleverd ten behoeve van de invulling taakstelling SWO, omdat er vanuit werd gegaan dat D&A kon beschikken over de middelen uit de meicirculaire
- Dit is echter niet gebeurd omdat de middelen abusievelijk in het begrotingssaldo terecht zijn gekomen. Dit voorstel beoogt dit recht te zetten omdat er anders geen dekking is voor deze formatie

4. *Het ontstane tekort in de begroting 2021 wordt als extra taakstelling meegenomen in de GemRap 2021*

Door akkoord te gaan met besluitpunt 3 ontstaat er een tekort in de lopende begroting 2021 ter hoogte van afgerond € 75.000. Deze wordt daarom als extra taakstelling binnen het sociaal domein meegenomen in de GemRap 2021.

5. *De integrale afweging over de overige nog te ontvangen middelen voor uitvoering van de Wet inburgering vindt plaats bij het opstellen van de programmabegroting 2022*

We weten dat we dit jaar nog overige middelen gaan ontvangen voor de uitvoering van de Wet inburgering. Dit zijn middelen voor onder andere het bieden van maatschappelijke begeleiding, de ondersteuning van de zogenoemde ondertussengroep¹, de inrichting van een goed ICT systeem en inkoop van taaltrajecten.

Momenteel is nog niet precies bekend wat de hoogte van de bijdragen zijn. Daarom zal de integrale afweging in hoeverre we van deze middelen gebruik gaan maken plaatsvinden in de programmabegroting 2022.

Maar

1. *De kosten die we maken zijn een inschatting*

We kunnen nu nog niet precies berekenen wat de daadwerkelijke kosten zullen zijn. Het gaat hier een om een raming. Echter, we verwachten dat de Rijksvergoeding ruimschoots de kosten dekken.

2. *De invoering van de Wet inburgering is in november 2020 met een half jaar uitgesteld.*

In november 2020 werd bekend dat de Wet inburgering niet in werking treedt op 1 juli 2021, maar op 1 januari 2022. De financiële consequenties van dit besluit op de beschikbaar gestelde bedragen in de meicirculaire worden momenteel door het ministerie onderzocht en zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

Achtergrond

Naar verwachting treedt op 1 januari 2022 de nieuwe Wet inburgering in werking. Tot november 2020 was de verwachte inwerkingtreding 1 juli 2021.

In de meicirculaire zijn gemeenten geïnformeerd over de budgetten die het Rijk aan de gemeenten beschikbaar stelt. Deze budgetten zijn onder te verdelen in drie categorieën:

Incidenteel bijdrage invoeringskosten

Elke gemeente heeft een bijdrage gekregen in de te maken invoeringskosten in de jaren 2020 en 2021. De verdeling van het macrobudget is op basis van het aantal inwoners en het aantal inwoners met een niet-westerse achtergrond. Hoogeven heeft derhalve een bedrag van € 110.811 ontvangen.

Zoals in dit voorstel aangegeven verwachten we ongeveer € 35.000 aan kosten te maken voor de invoering van de nieuwe wet.

Structurele uitvoeringskosten

Daarnaast is in de meicirculaire aangegeven welke middelen er vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld om uitvoering te kunnen geven aan de Wet inburgering. Het gaat hier om structurele personeelskosten voor de extra taken die we in het kader van deze wet krijgen.

¹ De inburgeraars die vallen onder de huidige Wet inburgering worden de 'ondertussengroep' genoemd. Het Rijk stelt voor deze groep inburgeraars extra geld beschikbaar, omdat zij niet meeprofiteren van het nieuwe, betere inburgeringsstelsel. Gemeenten krijgen voor deze doelgroep incidenteel extra middelen om een betere dienstverlening te bieden.

Overige structurele kosten

Daarnaast krijgen we structureel een vergoeding voor overige kosten die we maken in het kader van deze wet. Hier gaat het met name om budget voor inzet van taaltrajecten, het bieden van maatschappelijke begeleiding en andere aanverwante zaken.

De financiële gevolgen zijn

De beschikbaar gestelde middelen in de meicirculaire voor de implementatie en uitvoering van de Wet Inburgering zijn nog niet functioneel geraamd (toegevoegd aan het budget van Inburgering) maar toegevoegd aan de algemene middelen. Hierdoor ontstaat een nadeel in de begroting van de komende jaren.

Dit nadeel ziet er als volgt uit:

- 2020: € 35.000
- 2021: € 74.669
- 2022: € 165.954
- 2023 e.v.: € 182.570

Met dit voorstel wordt beoogd de middelen van het rijk op de juiste plaats in de begroting op te nemen: op het product Wet inburgering.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven. De werkzaamheden zullen uitgevoerd moeten worden.

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

n.v.t.